

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla felperesnek dr. Deák Sándor ügyvéd által képviselt alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Nógrád Megyei Bíróság 2008. január 24. napján kelt 17.P.21.302/2007/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 9. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget, és az államnak külön felhívásra 300.000 (háromszázezer) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes 2003. november 14-én készfizető kezességet vállalt a ... Rt. és a ... Kft. között 2003. november 14-én ... számon létrejött, 2004. november 13-i lejáratú, 5.000.000 forint összegű folyószámlahitel-szerződés alapján fennálló mindenkori kölcsöntartozás és járulékai megfizetéséért.

2003. november 17-én a fenti folyószámla hitelszerződés alapján az adóst terhelő tartozás megfizetéséért a ... Részvénytársaság 73 % mértékű készfizető kezességet vállalt, melynek alapján - tekintve, hogy a ... Rt. jogutódja, az ... Rt. 2004. november 12-én kelt felszólításaira sem az adós, sem az alperes nem teljesített - 3.679.040 forintot megfizetett.

A ... Rt. fenti helytállását követően fennmaradó 1.338.709 forint tőkére és járulékaira fennálló követelését az ... Rt., valamint a ... Rt. a 3.679.040 forint tőke és járulékai iránti követelését a felperesre engedményezte a 2005. május 10. napján kelt engedményezési szerződéssel. A ... Rt. kezési helytállásáról, valamint az engedményezésről a ... Kft. a ... Rt. 2005. június 7-i leveléből, az alperes a felperes 2005. június 22-i leveléből értesült.

A felperes 2005. június 22-én kelt levelében az időközben felszámolás alá került ... Kft. felszámolója felé 5.409.048 forint hitelezői igényt jelentett be, a Nógrád Megyei Bíróság 2007. május 1. napján kelt Fpk..... számú záró végzése indokolásának 21. pontja szerint a felperes felszámolóhoz bejelentett és visszaigazolt hitelezői igénye 100.000 forint, mely „f” kategóriába került besorolásra.

Tekintve, hogy a felperes követelése a felszámolási eljárás során nem térült meg és az alperes a 2006. november 2-án kelt felszólítás ellenére sem teljesített, a felperes 2007. augusztus 29-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő; az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A felperes a keresetében engedményesként fellépve, hivatkozva az alperes készfizető kezességvállalására, kérte az alperest kötelezni 1.338.709 forint tőketartozás, annak 2005. május 10-étől a kifizetésig járó 16.09 % ügyleti kamata, 3,17 % késedelmi kamata, 391.299 forint lejárt ügyleti és késedelmi kamattartozás, valamint annak 2005. május 10. napjától a kifizetésig járó 3.17 % késedelmi kamata, továbbá 3.679.040 forint tőketartozás, annak 2005. május 10-étől a kifizetésig járó évi 9,5 % késedelmi kamata megfizetésére.

Az alperes érdemi ellenkérelmében jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az adós elleni felszámolási eljárásra figyelemmel a felperes a követelését az 1991. XLIX. tv. 34. §-a, a 35. § (1) bekezdése, és a 38. § (3) bekezdése alapján a felszámolási eljárásban lett volna jogosult érvényesíteni, azonban csupán 100.000 forint hitelezői igényt jelentett be. Álláspontja szerint a felszámolási eljárás okán a felperes igénye bírói úton nem érvényesíthető az adóssal szemben, így az alperes kezési helytállása is kizárt a Ptk. 273. § (3) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság 2008. január 24. napján kelt 17.P.21.302/2007/8. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.338.709 forintot, ennek 2005. május 10. napjától a kifizetésig járó 16,9 % ügyleti kamatát, 3,17 % késedelmi kamatát, valamint 391.299 forint lejárt ügyleti és késedelmi kamattartozást, ennek 2005. május 10. napjától a kifizetésig járó 3.17 % kamatát, továbbá 3.679.040 forint tőketartozást, ennek 2005. május 10. napjától a kifizetésig járó évi 9,5 % késedelmi kamatát és 300.000 forint perköltséget.

Ítélete indokolásában megállapította, az 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 38. § (3) bekezdésében foglaltak nem eredményezik, hogy a felperesi követelés a Ptk. 204. §-a által szabályozott, bírósági úton nem érvényesíthető követelések körébe tartozna. A Cstv. 38. § (3) bekezdése nem a pénzkövetelésre, hanem a

felszámolással érintett gazdálkodó szervezetre vonatkozóan tartalmaz jogérvényesítési szűkítést, azaz a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos igényre, a Ptk. 204. §-a pedig azon követeléstípusokat határozza meg, amelyek bírósági úton való kikényszerítéséhez az állam nem nyújt jogi segítséget. Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy az alperes, mint készfizető kezes, a kezesi jogviszony alanya, ezért a felperes által érvényesített követelés az adós elleni felszámolási eljárásra tekintet nélkül bírósági úton érvényesíthető követelésnek minősül. A Ptk. 274. § (2) bekezdés a) pontja alapján a készfizető kezes nem követelheti a sortartást, ezért a felperes jelen perbeli igényérvényesítésének nem képezi az akadályát az a körülmény, hogy a felszámolási eljárásban a felperes nem a teljes lejárt tartozásra tett hitelezői igénybejelentést.

Mindezek alapján - tekintve, hogy az alperes egyéb védekezéssel nem élt - az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem megalapozottságára vont következtetést.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. A fellebbezésében fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy az adós elleni felszámolási eljárásra tekintettel a felperes a követelését ezen eljárásban lett volna jogosult érvényesíteni, azonban a teljes követelést hitelező igényként nem jelentette be, a kezes legfeljebb a bejelentett követelésért felelhet. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen figyelmen kívül hagyta, hogy a Ptk. 273. § (2) bekezdése szerint a kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen az elvállalásakor volt. A kezesi felelősség alóli szabadulás körében eseti döntésekre (BH 2002.407., BH 2004.08.) hivatkozott, és analógiaként utalt az örökös hagyatékhoz igazodó helytállási kötelezettségére.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes alaptalanul sérelmezi, hogy a felperes kizárólag 100.000 forint tekintetében jelentett be hitelezői igényt a felszámolási eljárásban, erre egyébként a felszámoló tájékoztatása alapján, annak ismeretében került sor, hogy a követelés megtérülése kétséges. Az alperes a Ptk. 274. § (2) bekezdése szerint készfizető kezesként köteles helytállni, a felperes egyszerre fordulhat az adós és készfizető kezes ellen, az egyetemleges kötelezettségükből következően a felperes jogosult eldönteni, hogy kivel szemben lép fel a követeléssel. Vitatta, hogy az alperes fizetési kötelezettsége utóbb terhesebbé vált, ugyanis változatlanul a szerződésben rögzítettek szerinti tőketartozás és járulékai megfizetése terheli.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes készfizető kezességet vállalt a ... Kft.- 2003. november 14-i folyószámla hitelszerződésbe

foglalt - fizetési kötelezettsége teljesítéséért; a 2003. november 14-én kelt szerződés 3. pontja egyértelműen tartalmazza a szerződő felek Ptk. 274. § (2) bekezdés a) pontja szerinti megállapodását.

Ugyancsak helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a készfizető kezes sortartási kifogással nem élhet; a felelőssége az adóssal egyetemleges, a követelés jogosultja szabadon dönthet arról, hogy az igényét kivel szemben kívánja érvényesíteni. Ebből következően nem bír jelentőséggel az a körülmény, hogy az adós felszámolási eljárás alá került, és az sem, hogy ennek során a jogosult hitelezőként milyen követeléssel lépett fel, így alaptalan az alperes azon fellebbezési érvelése, hogy a készfizető kezes legfeljebb a bejelentett követelésért felelhet.

Az egyetemleges kötelezettségük okán az adós felszámolási eljárás alá kerülése a készfizető kezes jogi helyzetét nem érinti, ezáltal nem válik a kötelezettsége terhesebbé, mint amilyen az elvállalásakor volt, ugyanakkor a jogosult számára megszűnik az egyidejű perlésük lehetősége, az adóssal szemben az 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 38. § (3) bekezdése szerint kizárólag a felszámolási eljárásban érvényesíthet követelést.

Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy a főkötelezett ellen indult felszámolási eljárás az egyszerű kezesek elleni perindításnak sem akadálya, de a kezesek kötelezésére csak attól függően és olyan mértékben kerülhet sor, hogy a követelést a felszámolási eljárás során a főkötelezettel szemben mennyiben lehet kielégíteni (BH 1996.654).

Helytállóan vont következtetést az elsőfokú bíróság a Ptk. 273. § (3) bekezdésében foglaltakra alapított alperesi védekezés alaptalanságára is; a per tárgyát képező pénzkövetelés nem esik a Ptk. 204. § (1) bekezdésében szabályozott körbe. Az adóssal szembeni pénzkövetelés készfizető kezességvállalással biztosítható volt - a fent kifejtettek szerint ezen jogi helyzeten nem változtat az adós időközbeni felszámolási eljárás alá kerülése -, így a sem a Ptk. 204. § (2) bekezdésében, sem a Ptk. 273. § (3) bekezdésében foglaltak nem irányadók.

A fellebbezésben hivatkozott kezesi felelősség alóli szabadulás körében felhozott eseti döntések - a jogesetek eltérő tényállása okán - nem vehetők figyelembe, az örökös hagyatékhoz igazodó helytállási kötelezettsége analógiakénti alkalmazásának pedig nincs jogszabályi alapja.

A felperes a folyószámla hitelszerződés jogosultjának jogutódjával, az ... Rt.-vel és a másik készfizető kezessel, a ... Részvénytársasággal 2005. május 10-én kötött engedményezési szerződéssel a Ptk. 329. § (1) bekezdése alapján a perbeli követelés jogosultjává vált. Utal a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a ... Rt. részbeni helytállása a Ptk. 276. § (1) bekezdése alapján azt eredményezte, hogy a saját készfizető kezességvállalását időben megelőző alperesi készfizető kezességvállalással biztosított követelést - helytállása erejéig - megszerezte, és arról engedményezőként jogszerűen rendelkezhetett.

Mindezekre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperest az adós tartozásáért helytállási kötelezettség terheli, és ennek alapján a marasztalására irányuló kereseti kérelem - melynek összecszerűségét az alperes nem tette vitássá - megalapozott.

Mindezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság helytálló ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével megállapított, jogtanácsosi jogi képviselési munkadíjból áll, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt jogorvoslati illeték megfizetésére.

Budapest, 2008. június 3.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró